

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 5C/26/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214201486
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3214201486.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom Mgr. Markom Anovčinom v právnej veci žalobcu: REALITY - X24 CZ s.r.o., IČO: 29213754, nám. 1. máje 1605, 688 01 Uherský Brod, Česká republika, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., IČO: 36 857 882, Potočná 650/135B, Trenčín - Opatová, proti žalovanému: Obec Cimenná, IČO: 00699136, zastúpená JUDr. Petrom Ďurmekom, advokátom so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Radlinského 678/1, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávy takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému k rukám jeho právneho zástupcu náhradu trov konania v sume 139,82 eur na trovách právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou dňa 11.04.2014 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu náhradu škody ako bude určená na základe výsledkov dokazovania a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný ako orgán územnej samosprávy a zároveň správca v zmysle § 1a písm. b) bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov vydal Platobný výmer č. 3/2004 zo dňa 25.03.2004, ktorým vyrubil daňovníkovi REALITY, a.s., IČO: 36 305 961, daň z nehnuteľností na rok 2004 spolu vo výške 1 751,- Sk. Spoločnosť REALITY, a.s., IČO: 36 305 961, zaplatila daň v celej výške dňa 20.04.2004. Spoločnosť REALITY, a.s., IČO: 36 305 961, (ďalej aj len postupca) postúpila pohľadávku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovaného pri vyrubení dane z nehnuteľností na rok 2004 uvedeným platobným výmerom žalobcovi. Nesprávny úradný postup žalovaného spočíva v nerešpektovaní právnej úpravy umožňujúcej obciam ako správcami dane z nehnuteľností zohľadniť pri vyrubení dane z nehnuteľností miestne podmienky, teda podmienky aké samosprávny územný celok, ktorý je správcami dane z nehnuteľností bol schopný zabezpečiť vlastníkovi nehnuteľnosti ako daňovníkovi na realizáciu a výkon všetkých jeho práv, ktoré sú obsahom vlastníckeho práva príslušnej nehnuteľnosti. Žalovaný bol povinný skúmať existenciu miestnych podmienok za účelom posúdenia možnosti zníženia sadzby dane z nehnuteľností ako aj koeficientu, ktorým sa ročná sadzba dane u žalovaného, ktorý bol v tom čase obcou s počtom obyvateľov od 1000, násobila. Žalovaný túto právnu povinnosť nespĺnil a daň vyrubil bez zohľadnenia takýchto miestnych podmienok. Pokiaľ obec vyberajúca daň z nehnuteľností nezabezpečí pre vlastníka nehnuteľností a teda daňovníka optimálne a čo najúčelnejšie využitie jeho nehnuteľností, tak je právnou povinnosťou obce zohľadniť takéto nespĺnenie svojej povinnosti pri vyrubení dane v podobe zníženia sadzby dane a koeficientu,

ktorým sa ročná sadzba dane násobí v rámci zohľadnenia miestnych podmienok. Postupcovi bola v porovnaní s vtedajšou aktuálnou hodnotou nehnuteľností vyrubená neadekvátna a nenáležitá daň. Postupca vzhľadom na absolútne nedostatky v infraštruktúre žalovaného, ktoré znemožňovali riadne využitie jeho nehnuteľností, mohol nehnuteľnosti využívať len v značne obmedzenom rozsahu. Žalovaný nebol schopný zabezpečiť riadne možnosti prízjazdu vozidlami k nehnuteľnostiam postupcu, parkovania vozidiel v blízkosti týchto nehnuteľností, prejazdnosť ulicami predstavujúcimi prízjazdové cesty pre všetky osoby podieľajúce sa na užívaní nehnuteľností vo vlastníctve postupcu. Žalovaný nebol schopný zabezpečiť poriadok a čistotu na verejných priestoroch obklopujúcich tieto nehnuteľnosti a s tým súvisiaci celkovo dostačujúci vzhľad územia. Žalovaný inkasoval na dani z nehnuteľností od postupcu značné peňažné prostriedky, no žiadnym spôsobom nezabezpečil pre postupcu akékoľvek skvalitnenie a zlepšenie využitia týchto nehnuteľností. Ak za tohto stavu žalovaný v procese vyrubovania dane neprihliadol na miestne podmienky a neposúdil možnosť zníženia sadzby dane a koeficientu, ktorým sa násobí ročná sadzba dane, hoci takéto podmienky objektívne existovali, bol jeho postup nesprávny a postupcovi ním bola spôsobená škoda. Výška škody predstavuje rozdiel medzi vyrubenou a už aj zaplatenou daňou z nehnuteľností na rok 2004 a výškou dane, ktorá by bola určená pri správnom postupe správcu dane spočívajúcom v znížení sadzby dane ako aj koeficientu, ktorým sa ročná sadzba dane násobí s ohľadom na miestne podmienky.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril a žiadal žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť. Podľa žalovaného bol platobný výmer vydaný v súlade s vtedy platným zákonom č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností a daň bola vyrubená v správnej výške. V prípade, ak daňovník s výškou vyrubenej dane nesúhlasil, mal podať odvolanie do 30 dní od doručenia platobného výmeru (doručený dňa 29.03.2004). Lehota na odvolanie márne uplynula. Daňovník zaslaný výmer nikdy nespochybňoval a vyrubenú daň dobrovoľne zaplatil, čo tiež svedčí tomu, že nemal žiadne výhrady voči zákonnosti postupu žalovaného. Uvedený platobný výmer nebol nikdy zrušený a nikdy žiaden štátny orgán nekonštatoval porušenie zákona, resp. nesprávnosť vyrubenej dane. Žalovaný vzniesol aj námietku premlčania, keďže v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. uplynula trojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie si nároku na náhradu škody. Daňovník sa o údajnej škode musel nevyhnutne dozvedieť najneskôr doručením platobného výmeru, pričom od doručenia po podanie návrhu uplynulo viac ako 10 rokov.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalobca a jeho právny zástupca. Keďže žiaden z účastníkov nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov, pojednával súd v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalobca deň pred pojednávaním doručil súdu návrh na prerušenie konania. Z dôvodu podaného návrhu na prerušenie konania však nebol daný dôvod na zrušenie resp. odročenie pojednávania, pretože ak by mal súd odročiť alebo zrušiť pojednávanie za účelom rozhodnutia o návrhu na prerušenie konania a následne čakať na právoplatnosť takéhoto rozhodnutia a potom znovu určiť termín pojednávania, nebolo by v prípade podávania opakovaných návrhov na prerušenie konania možné pristúpiť k prejednávaniu veci a k rozhodnutiu vo veci samej, čím by bol popretý zmysel a účel súdneho konania a porušené právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov minimálne jedného z účastníkov, nehovoriac o porušení zásady hospodárnosti. Žalobca navrhol konanie prerušiť v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej len "O. s. p.") až do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Trenčíne pod spisovou značkou 13S/222/2014. Predmetom uvedeného konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky a jemu predchádzajúceho rozhodnutia Mesta Púchov ako správcu dane z nehnuteľností, v ktorom konaní sa riešia otázky, ktoré môžu mať zásadný význam aj pre rozhodnutie súdu vo veci 5C/26/2014. Predmetom preskúmania budú totiž prakticky zhodné námietky týkajúce sa správnosti postupu orgánu územnej samosprávy pri vyrubovaní dane z nehnuteľností, na podklade ktorých námietok žalobca vo veci 5C/26/2014 namieta nesprávny úradný postup žalovaného.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to písomných podaní účastníkov, Platobného výmeru žalovaného č. 3/2004, zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.10.2013 a žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy zo dňa 07.04.2014.

Z vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav. Žalovaný vydal dňa 25.03.2004 Platobný výmer č. 3/2004, ktorým vyrubil daňovníkovi REALITY, a.s., IČO: 36 305 961, daň z nehnuteľností spolu vo výške 1 751,- Sk. Daňovník daň zaplatil dňa 20.04.2004. Spoločnosť REALITY, a.s., IČO: 36 305 961, ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli dňa 24.10.2013 zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorou bola žalobcovi postúpená pohľadávka postupcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovaného pri vyrubení dane z nehnuteľností na rok 2004 uvedeným platobným výmerom. Listom zo dňa 07.04.2014 požiadal žalobca žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovaného, a to v rozsahu a z dôvodov, ako sa svojho nároku domáhal žalobou v tomto konaní.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Podľa § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony.

Podľa § 100 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 106 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Súd zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol. Zodpovednosť za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Tento zákon nadobudol účinnosť dňa 01.07.2004. Žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od nesprávneho úradného postupu žalovaného, ktorý sa mal uskutočniť do 25.03.2004, kedy žalovaný vydal vyššie uvedený platobný výmer. Preto uplatnený nárok nemožno posudzovať a aplikovať naň ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. Uplatnený nárok nemožno posudzovať a ani naň aplikovať ani ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb., keďže tento upravoval zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie zodpovednosť samosprávy. Obec je právnickou osobou, nárok na náhradu škody je majetkovým nárokom (vzťahom) vyplývajúcim z porušenia práva, pričom je vzťahom občianskoprávnym. Pokiaľ do 30.06.2004 nebola zodpovednosť obce za škodu spôsobenú jej nesprávnym úradným postupom alebo jej nezákonným rozhodnutím upravená osobitným zákonom, je

v zmysle § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné ju posudzovať podľa Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu zaplatil daň vyrubenú mu citovaným platobným výmerom dňa 20.04.2004. V tento deň sa tak najneskôr dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Dvojročná subjektívna premlčacia doba tak uplynula pred podaním žaloby. Škoda mohla žalobcovi vzniknúť z uvedeného platobného výmeru, ktorý bol vydaný dňa 25.03.2004 a právnenému predchodcovi žalobcu doručený dňa 29.03.2004. K udalosti, z ktorej škoda mohla vzniknúť, tak došlo pred viac ako tromi rokmi pred podaním žaloby a zároveň pred viac ako 10 rokmi pred podaním žaloby. Aj keby škoda právnenému predchodcovi žalobcu vznikla a ak by čo len teoreticky bola žalovaným spôsobená úmyselne, bolo by žalobcovo právo na jej náhradu premlčané. Žalovaný zároveň premlčanie namietol, a preto nie je možné žalobcovi uplatnené právo priznať, a preto súd návrh zamietol. Z uvedených dôvodov nie je zároveň účelné a hospodárne vykonávať akékoľvek ďalšie dôkazy, najmä dôkazy na zistenie výšky škody. Taktiež nie je potrebné sa zaoberať tým, či škoda mohla vzniknúť z nesprávneho úradného postupu žalovaného, z nezákonného rozhodnutia, či toto malo byť najskôr zrušené, alebo či bolo potrebné nárok predbežne prerokovať, keďže aj v prípade aplikácie (resp. použitia per analogiam) či už zákona č. 58/1969 Zb. (§ 22) alebo zákona č. 514/2003 Z. z. (§ 19), uplynula tak trojročná, ako aj desaťročná premlčacia doba, ktoré uvedené zákony stanovovali pre uplatnenie nárokov na náhradu škody.

Pokiaľ ide o návrh žalobcu na prerušenie konania, súd po jeho preskúmaní dospel k záveru, že návrh na prerušenie konania nie je dôvodný a tento zamietol. Pokiaľ by sa aj v konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod spis. zn. 13S/222/2014 riešili rovnaké námietky, ako sú tie, z ktorých žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody v tomto konaní, nič to nemení na skutočnosti, že jeho nárok je nedôvodný z dôvodu premlčania práva na náhradu škody. Taktiež by rozhodnutie vo veci 13S/222/2014 nič nemenilo na právoplatnosti platobného výmeru, z ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok v tomto konaní (resp. z postupu pred jeho vydaním). Z týchto dôvodov tak otázka, ktorá sa rieši v uvedenom konaní Krajského súdu v Trenčíne, nemôže mať žiaden význam pre toto konanie, prerušenie konania by bolo nedôvodné a znamenalo by iba zbytočné prieťahy v konaní.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že neúspešného žalobcu zaviazal zaplatiť úspešnému žalovanému náhradu trov konania v sume 139,82 eur, ktoré mu vznikli na trovách právneho zastúpenia. Žalobca výšku nároku na náhradu škody nevyčíslil a ponechal ju na výsledky dokazovania, pričom v tomto dokazovaní vykonané nebolo, keďže by bolo nevhodné a neúčelné. Základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je tak jedna trinástina výpočtového základu, pretože hodnotu veci alebo práva v peniazoch by bolo možné zistiť len s nepomerými ťažkosťami, a to zložitým a nevhodným dokazovaním, ktoré pre rozhodnutie vo veci samej nie je potrebné. Trovy právneho zastúpenia právneho zástupcu žalovaného tak boli priznané a vypočítané v súlade s ustanoveniami § 11 ods. 1, § 14, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len "vyhláška") a pozostávajú z nasledovných položiek:

- odmena 61,87 eur za prevzatie a prípravu veci dňa 27.08.2014,
- odmena 61,87 eur za zastupovanie na pojednávaní dňa 09.09.2014,
- režijný paušál k uvedeným dvom úkonom právnej služby po 8,04 eur k úkonu.

V zmysle § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je žalobca povinný zaplatiť náhradu trov advokátovi žalovaného. V súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku určil súd žalobcovi lehotu na plnenie do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na Krajský súd v Trenčíne.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k nasledovným vadám (§221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku):

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.